HAMET A., VANCL Z. a spolupracovníci 2005: *Katalog brouků (Coleoptera) CHKO Broumovsko. (Catalogue of beetles (Coleoptera) of the Broumovsko Protected Landscape Area)*. Vydáno vlastním nákladem, Hradec Králové, 126 pp. + CD. ISBN 80-86703-07-X. Náklad 200 výtisků, cena neuvedena, možno objednat na adresách autorů – Alois Hamet, Smiřická 330, 530 41 Hradec Králové (e-mail: ahamet@volny.cz) nebo Zdeněk Vancl, Gagarinova 290, 549 54 Police nad Metují (e-mail: vancl.zdenek@tiscali.cz).

Katalog je úsporně vytištěn v sešitu formátu A5. Úvodní kapitoly a přehled zjištěných druhů jsou shrnuty v textu, konkrétní faunistické údaje o všech nálezech jsou k dispozici v elektronické tabulce na CD. Text je v češtině s anglickým abstraktem a souhrnem.

Textová část obsahuje seznam spolupracovníků, kteří se podíleli na determinaci materiálu a na zpracování textu jednotlivých čeledí, stručné Poděkování, Předmluvu a Úvod. Následuje charakteristika CHKO Broumovsko se schematickou mapkou, a kapitola Materiál a metodika s úplným seznamem determinátorů a studovaných sbírek, přehledem nejčastějších použí-vaných metod sběru, informací o použité klasifikaci a nomenklatuře – popsány jsou detailně odchylky od posledního našeho checklistu brouků (Jelínek 1993). Zejména je tu však detailně popsaná struktura dat v tabulce obsažené na CD.

Dále následuje kapitola Charakteristika lokalit, abecední seznam všech 202 lokalit, odkud autoři měli k dispozici údaje. Každá lokalita je zde doplněna faunistickým čtvercem, nadmořskou výškou a stručným popisem biotopu. Uveden je též celkový počet nalezených druhů brouků na každé lokalitě, od jediného druhu až po 667 druhů (z lokality Bělý – Písčitý důl).

Kapitola Komentované výsledky uvádí abecedně řazený soupis 85 čeledí brouků. V rámci každé čeledi je v tabulce uveden seznam všech zjištěných druhů (také v abecedním pořadí). Pro každý druh je uveden počet lokalit, na kterých byl druh zjištěn, a počet údajů (tedy i opakované nálezy ze stejné lokality), dále následuje výčet lokalit (použity jsou číselné kódy lokalit, zavedené v předchozí kapitole) a datum posledního nálezu každého druhu. Dále je shrnut celkový počet druhů každé čeledi, známý z ČR, a srovnán s počtem druhů zjištěných v CHKO Broumovsko. Nálezy jednotlivých význačnějších druhů jsou stručně komentovány. U nejpočetněji druhově zastoupené čeledi Staphylinidae jsou jednotlivé podčeledi řazeny zvlášť. Celkem bylo na zkoumaném území zjištěno 1932 druhů brouků (nejstarší získané údaje jsou z roku 1970); z toho 1752 na základě vlastních sběrů autorů, převážně z let 1999-2004, kdy provedli systematický faunistický průzkum oblasti.

Stručná kapitola Diskuse a shrnutí sumarizuje celkové informace o počtu zjištěných druhů brouků, a uvádí i seznamy zjištěných teplomilných druhů (8 druhů), a také zjištěné druhy montánní a boreomontánní (26 druhů), a shrnuje i faunisticky význačné nálezy brouků (44 druhů). V rámci průzkumu bylo zjištěno také devět druhů poprvé pro území ČR. Některé nálezy již byly publikovány separátně (a jsou zde pouze opakovány); druhy *Danacea morosa*, *Meligethes matronalis*, *Atomaria bicolor*, *Anaspis marginicollis* a *Atheta ammanni* jsou poprvé uvedeny zde.

Na CD jsou zapsány všechny faunistické údaje (v tabulce pořízené v programu Microsoft Excel) a také doplněna fotografická dokumentace vybraných lokalit a význačných biotopů v CHKO Broumovsko. Každý ze 17944 záznamů, řazených abecedně podle čeledí a následně i podle rodového a druhového jména, obsahuje kompletní faunistické údaje o každém nálezu.

Kromě názvu lokality, faunistického čtverce a podčtverce, data sběru, počtu sebraných exemplářů (bez uvedeného pohlaví) a jména sběratele obsahuje každý záznam i přesnou informaci o tom, kdo materiál determinoval a ve které sbírce je uložen, a často i poznámku o jménu revidujícího specialisty, metodě sběru nebo další detailnější informaci o okolnostech nálezu.

Jak autoři uvádějí na str. 24, nebyla determinována většina materiálu čeledi Ptiliidae, a dále část materiálu taxonomicky obtížných čeledí Leiodidae (podčeledi Leiodinae a Coloninae) a Staphylinidae (zejména podčeleď Aleocharinae).

Výhradu mám k tomu, že autorství práce je uvedeno jako „Alois Hamet, Zdeněk Vancl a spolupracovníci"; na str. 4 je potom seznam patnácti spolupracovníků spolu s výčtem broučích čeledí u každého z nich, na jejichž determinaci či revizi determinace se podílel. Oceňuji praktický význam toho, že zpracování jednotlivých čeledí brouků bylo konzultováno s příslušnými specialisty; nevím ale, jak mám práci citovat: vyjmenovat všech sedmnáct spoluautorů? Mnohem vhodnější by podle mne bylo, kdyby například oba hlavní autoři byli označeni jako editoři a jednotliví spolupracovníci jako spoluautoři jednotlivých částí, na jejichž zpracování se podíleli.

V textu jsem nalezl jen minimum překlepů a věcných chyb – např. nález drabčíka *Omalium excavatum* je omylem uveden jako sběr Vlastimila Růžičky (místo Jana Růžičky), *Oiceoptoma* je v textu i na CD zkomolena jako *Oiceptoma*.

Oceňuji obrovskou pracovitost a pečlivost, kterou oba hlavní autoři tomuto projektu věnovali. Počínaje dlouholetým sbíráním a preparací materiálu, aktivním vyhledáním sítě spolupracovníků, až po konečnou podobu práce – vytištěný text je dostatečně stručný a přehledný, konkrétní údaje o nasbíraném materiálu jsou přitom k dispozici v úplnosti na přiloženém CD v obecně dostupném formátu, umožňujícím jednoduchým filtrováním rychle zjistit hledané informace. Myslím, že práce nasazuje vysokou laťku pro podobné zpracování jiných regionů ČR. Práci vřele doporučuji všem, kteří se zabývají faunistikou českých brouků!

LITERATURA

JELÍNEK J. (ed.) 1993: Check-list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Fol. Heyrovskyana*, Suppl. 1: 3-172 (in English and Czech).

Jan Růžička